

Budavári Hírmondó

Budavári Evangélikus Egyházközség Hírlevele

XXII. évfolyam 2017/1. szám Böjt-Húsvét

„De ha Isten az én bűnömet Krisztusra helyezte, akkor én nemde megszabadultam a bűnemtől! Akkor többé nincs kárhoztatásom. [ezért] Aztán iparkodjék az ember a lehető legteljesebb hittel járulni a szentséghez, s legyen egészen bizonyos afelől, hogy benne kegyelmet nyer. Mert ki-ki annyit kap, amennyit hitével megragad. A legfőbb előkészület tehát a hit.”

Luther Márton: *Jer, örvendjünk, keresztyének!*

„De keressétek először az ő országát és igazságát.”
(Mt 6,33)

Kincskeresés

Mit keresel? Rendszeres kérdésünk ez. S keresünk eltűnt tárgyakat, címekeket, telefonszámokat. Mindig van valami, ami eltűnik, ez rendkívül bosszantó. A fél életem kereséssel telik el – szoktam mondani. Sokszor már csak a keresésért keresünk. Mert már okafogyottá vált a történet, de mi még makacsul kitartunk. Csak azért is megkeressük. Ezek meddő keresések.

Keresünk pénzt. S ezt sokszor a fő tevékenységünknek tekintjük. Pedig tudjuk, hogy a hivatás a fő, az első, s az érte kapott juttatás csak a folyománya a dolognak. De hol van már ez magasztos eszme? A hétköznapiok, a lázas keresés elsodorta.

Keressük sokszor önmagunkat. Keressük életünk értelmét. Mondunk ezt, azt, hogy mivégre is vagyunk a világban. Próbálunk magunk értelmet adni az életünknek. Keressük azokat a momentumokat, melyek szerintünk értelmesek. Keresünk olyan eseményeket, melyek talán jobbá tették környezetünket. Keresünk, s ezzel legtöbbször visszanezünk. Hová is tettem, mikor volt nálam utoljára?

S ha súlyosabb kérdéseket feszegetünk: önmagunkat keressük, akkor is a múltban kutakodunk. Keresünk embereket, olyanokat, akik már elmentek e földi létből. Tudjuk, hogy elmentek, de emlékeket idézünk – megint csak a múlt felé tekinge-

tünk – hogy egy kicsit visszahozzuk őket. Természetesen látnunk, ismernünk kell a múltat is. De nem szabad beleragadni. Amikor Jézus azt mondja: „De keressétek először az Ő országát és igazságát!”, akkor a jövő felé fordítja a tekintetünket. Mégpedig messzebbre, mint a földi lét, de mégis e földi létre, mert az Isten országa – tudjuk – már itt van közöttünk. S ez a keresés, az Ő országának a keresése, gyökeresen változtatja meg keresésünket, mellyel fél, de lehet, hogy egész életünket töltjük. Nem lesz többé meddő a keresésünk, tudniillik, hogy nem találunk, vagy amit találunk, már nem is kell. Ha az ő országát keressük, kincset találunk, s nem marad hiányérzetünk.

Húsvét hajnalán a sírhoz igyekvő asszonyoknak azt mondta az angyal: „Mit keresitek a holtak között az élőket? Nincs itt, hanem feltámadt.” (Lk 24, 5-6) Ha megértjük Jézus szavát, s az angyal szavát, keresésünk már nem lesz hiábavaló, hanem örömteli, legyen bármi a keresés tárgya, mert Jézus ad értelmet és eredményt a keresésnek. Mert előre ment szereteteinket sem a halottak között keressük, hanem az élők között. Életünk értelmét Jézusban keressük, s találjuk meg.

Legyünk hát igazi kincskeresők, az igazi kincs keresői. Ámen

Bencéné Szabó Márta

Gondolatok a bøjtről

„Így szól az ÚR: Térjete meg hozzám teljes szívvel, bøjtölve, sírva és gyászolva! Szíveteket szagassátok meg, ne a ruhátokat, úgy térjete meg Istenetekhez, az ÚRhoz!” (Jóel 2,12-13a)

Ma köznapi értelemben a bøjt testi kúráját jelent, amely során a testet méregtelenítjük, felfrisítjük és tehermentesítjük az ártalmas anyagoktól.

A testkultúrát középpontba helyező világunkban sajnos megvan annak a veszélye, hogy a mai trend felől közelítve kívánjuk magyarázni a bibliai kijelentéseket is a bøjtről.

A Biblia és a hit alaphelyzete viszont az, hogy az ember kapcsolatban van Istennel. Ennek a kapcsolatnak vannak különböző kommunikációs formái, és az ember részéről az imádság mellett a bøjt is egy ilyen forma. A hívő ember mindennapos gyakorlata az imádság, a bøjt pedig a nem mindennapi, tehát egy rendkívüli kapcsolatfelvételi alkalom. Nem véletlenül, hiszen régen éppen akkor bøjtölt az ember, amikor hirtelen és váratlanul nagy próbatételi helyzetbe került, elveszítette hozzátartozóját, vagy valami „sorscsapás” érte, amiben mindenképpen benne látta Isten kezét és üzenetét, de ezt az üzenetet nem értette világosan. „Míg hallgattam, kiszáradtak csontjaim, egész nap jajgatnom kellett. Mert éjjel-nappal rám nehezedett kezed.” (32. Zsolt 4-5) Ilyenkor volt szüksége arra, hogy Istennel „megbeszélje” bűnös félreecsúzását vagy érthetetlen, fenyegető élethelyzeteit. Ezért a bøjt az Istenkapcsolatban egy igen koncentrált és minőségileg mély időszak. Az egy napostól akár a több hetes bøjtig is terjedhetett, a lélek igénye szerint. (Jézus 40 napig bøjtölt a pusztában.)

A bøjt végső soron az Isten előtti alázat kifejezése, megalázkodás Isten előtt. Elsősorban bűnbánat vagy veszteséghélmény, gyász esetén, de az imádságunkban foglalt kéréseink megerősítésének, nyomatékosításának a szándékával is.

Emellett van közösségi bøjt is, amikor harci fenyegetettségben (2 Krón 20,2-4) nagy út előtt, (Ezsdr 8,21) Isten-ítélet megérzésekor (Jón 3), vagy gyülekezeti élethelyzetben (ApCsel 13,3) keresték Isten útmutatását. (Ma ezekből mi maradt?)

A bøjt elsődleges mozzanata a minden egyéb zavaró külsőségtől, rutinszerű életviteltől, fizikai szükséglettől való visszahúzódnak, azaz a test önkorlátozása, annak érdekében, hogy a lélek kaphasson teret és időt az Isten színe előtti megálláshoz, és akarata kereséséhez.

A bøjt tartásának külső jelei voltak: az ételtől való tartózkodás, a zsákruha öltése, a földre ülés, és a hamuval való megszórás. Mit fejeztek ki ezek? A lélek elismeri, hogy Isten előtt gyenge, erőtlenség, szinte semmi. Porból lettünk, porrá leszünk. „A fejre szórt hamu nemcsak arról tanúskodik, hogy a bøjtölő elfogadja Isten jogos ítéletét, és egy napon porrá kell lennie, hanem azt is kifejezi, hogy a bűn szennye Isten előtt tisztátalanná tette.” (Véghelyi Antal)

Míg egykor a bibliai embernek természetes volt, hogy élete legnagyobb testi-lelki kríziseit és abból fakadó emésztő kérdéseit a bøjtben Isten színe elé viheti, mégpedig úgy, hogy reménnyel és bizva várta Isten őt megnyugtatót útmutatását, addig mai szekularizált világunkban egyáltalán az is kérdés, hogy milyen gondokat tudunk vagy akarunk Isten színe elé vinni, és milyen mélységben. Amíg régen a lélek „hőmérője” jelezte, hogy mikor kell bøjtölni, ma már szinte imádkozni sincs időnk. Hogyan is tudnánk jól bøjtölni, ha még imádkozásra is alig szánunk időt? Mi az, amit az egyház mégis felkínálhat a bøjti időszakban? Ébresztgetheti a lelki élet igényességét, a lélek karbantartásának közvetítője lehet azzal, hogy bűnbánati alkalmakat hirdet. Más felekezetben ennek külső cselekedetei, szabályai is vannak, de a rituálé önmagában nem helyettesíti a személyes bűnbánatot.

A csak külsőséges, és elismerést vágyó bøjtöt Isten elítéli. (Ézsaiás 58.f.). A bøjt nem mutatvány, sem az ÚR, sem az embertársaink felé, hanem a lélek kiöntése (1 Sám 1,15) Isten színe előtt. Nem öncélúan, hanem a válságból a kiút és a megnyugvás keresésének szándékával. Jézus is a bensőséges bøjtről szól: „...bøjtölésedet ne az emberek lássák, hanem Atyád, aki rejtve van...” (Mt 6,18) Ha a bøjti időszakban van esélyünk, hogy eljussunk a mélyebb önvizsgálatra, és teljes szívünk Isten elé jutására, az nagyrészt annak köszönhető, hogy a bøjtben a szenvedő Emberfián keresztül vizsgálhatjuk magunkat, helyzetünket. És az értünk szenvedett, meghalt és feltámadt Emberfia, ma is meg tud érinteni minket Lelkével, szembesíteni tud minket bűneinkkel, hamisságainkkal és egyenetlenségeinkkel, de mivel bűneinket hordozta, ezért szeretettel mutatja meg nekünk ma is a menekvés, a bűnbocsánat, az új élet útját. Mert kegyelmes és irgalmas ő, türelme hosszú, szeretete nagy, és megbánja, még ha veszedelmet hoz is. (Jóel 2,13b)

Péter Zoltán

Jó és rossz növekedés a gazdaságban

A növekedés természetes jelenség, az emberi élet velejárója. Az ember, ha egészséges, növekedik egy bizonyos korig, méretig, viszont ezen túl a további testi gyarapodás már egészségtelen. Ugyanakkor a testi gyarapodás a lelki növekedés, fejlődés nélkül szintén egészségtelen állapotra utal. A gyermek Jézusról azt írja Lukács evangéliuma, hogy „*A gyermek pedig növekedett és erősödött, megtelt bölcsességgel, és Isten kegyelme volt rajta.*” (Lk 2,40) Majd néhány verssel később: „*Jézus pedig gyarapodott bölcsességben, testben, Isten és emberek előtt való kedvességben.*” (Lk 2, 52) Ha Jézus (és általa az ember természetes) növekedésének jellemzőit vesszük alapul, akkor a növekedésnek legalább három dimenziója megkülönböztethető: korban, testben és lélekben. A gazdaságra tekinthetünk egy élő rendszerként, amivel alapot vethetünk a gazdasági-, és a természetes emberi növekedés összehasonlításának.

A gazdaság növekedése a korban

Az ember rengeteg tapasztalatot gyűjtött össze, hogyan érdemes gazdálkodni a szűkösen vagy éppen bőségesen elérhető erőforrásokkal. Közgazdasági gondolkodók, tanárok, nevelők sora járult hozzá megfigyeléseivel a gazdaság növekedéséhez. Mindeközben fokozatosan kiépült a nemzeti gazdaságok, majd a világgazdaság szabályozó intézményrendszere, mondhatnánk azt, hogy a gazdaság mára nagyon is érett korba került. Ugyanakkor több szempontból is úgy tűnik, hogy egy éretlen kamaszhoz hasonlítható. A globalizálódott gazdaság egésze történelmi léptékben meglehetősen fiatal, hiszen a technológiai fejlődés csak az utóbbi ötven évben tette lehetővé igazán nagy volumenű globális forgalom lebonyolítását. Úgy látszik, hogy a technológiai fejlődés által nyújtott lehetőségekhez és kihívásokhoz máig nem sikerült felnőni, hiszen a termelékenység folyamatosan javul, igazságos elosztás nélkül azonban sok helyen hiányt szenvednek. A világ azon országaiban, ahol a gazdaságot érettebbnek látjuk, ahol bőségesen kiépültek a gazdaságot szabályozó intézmények és törvények, azt tapasztaljuk, hogy gyermeki módon viselkednek a gazdaság szereplői, folyamatosan azt keresve, hogyan tudnak többet nyerni és kapni, és keveset törődve azal, hogy hogyan tudnának többet adni. Ez a magatartás egy infantilis állapotot tükröz, egy rossz növekedés, ami azzal is együtt járhat, hogy a gazdaság szabályozói és intézményrendszere túlburjánzik, bürokratizálódik, és a középpontba a gyors és kényelmes meggazdagodás kerül. A korban való jó növekedés ezzel szemben azt jelentheti, hogy a nemzetgazdaságok és a világgazdaság szereplői a felgyülemlett évezredek tapasztalatokat integrálják a gazdaság szabályozói és szervezeti/intézményi környezetébe annak érdekében, hogy a javak felelős és méltányos elosztása megvalósulhasson.

A gazdaság növekedése a testben

A gazdaság „testi” növekedése a leginkább szembevetendő növekedés. Azonban ahogyan az emberi test növekedése is lehet egészséges és egészségtelen, ugyanez a gazdaság növekedéséről is elmondható. A

gazdaság „testi” növekedésének mérésére a legáltalánosabban használt mutató a bruttó nemzeti termék (GDP). Ez a mutató azonban meglehetősen keveset mond el a gazdaság egészségi állapotáról. Olyan ez, mint az emberi test esetében a súly. Mintha csak arra figyelnénk, hogy hány kilogrammot nyom valaki, és egyáltalán nem fordítanánk figyelmet arra, hogy izomzat, vagy hajt teszi ki annak a súlynak a nagy részét.

A jelenlegi mainstream vélekedés szerint a gazdaság növekedésének nincsenek korlátai, és annak minél gyorsabb üteme kívánatos. Ez több kérdést is felvet. Először, hogy kívánatos-e egy élő szervezet vég nélküli, és minél gyorsabb növekedése. Egyének szintjén nyilvánvalóan egészségtelennek mondhatjuk a túlzott, nagyon gyors ütemű súlygyarapodást. Másodsor, történelmi távlatokba helyezve, az elmúlt évtizedek gyors ütemű gazdasági növekedése inkább kirívó, mintsem általános. A következő 30–40 évre előrejelzett éves 3–3,5%-os növekedési ütem a világ termelésében összességében 250–280%-os kumulált növekedést eredményez, az évszázad végére pedig ennek is többszörösét. Képzeld el a saját testünk viszonylatában ezt az ütemet: a következő 30–40 évben 2,5–3-szorosára növekedik. Nem mindegy, hogy milyen korban vagyunk, hiszen egy kisgyermek esetében nem természetellenes, hogy 30 évvel később háromszor akkora teste van, és 25 kg-ról 75 kg-ra növekedik. Persze egy olyan komplex élő rendszer esetében, mint a világgazdaság mást jelent néhány évtized, mint egy ember életében. A fő probléma inkább az, hogy a gazdaság testének fejlettebb részeit (a centrum országok) a fejlődők (periféria országok) növekedése nem tudja utolérni. Így a világgazdaság egy olyan torz testű élő rendszerként képzelhető el, amelynek bizonyos részei túlsúlyosak, más részei csökevényesek.

A gazdaság növekedése a lélekben

Bár a gazdasággép bődületes ütemben növekedik, az élő gazdaság legjelentősebb alkotóelemei egyelőre az élő emberek. Az, hogy mi a célja a gazdaság növekedésének, egy ahhoz mérhető kérdés, hogy mi a célja az emberi életnek? Az önmagáért való korlátlan növekedés, amely a meggazdagodást teszi végső céljává, a gazdaság Babel-tornya. A lélekben növekvő, a növekedésben érett, élő gazdaság végső célja nem az, hogy egy tökéletesen működő gépezetté váljon, hanem az, hogy Krisztushoz, mint főhöz felnövekedjen (Ef 4,15), az üdvösségre növekedjen (1Pt 2,2). A világgazdaság makropályáját meghatározó fő tényező alakulása miatt úgy látszik, hogy a gazdasági növekedés nem választás kérdése, hanem egy adottság. Abban reménykedhetünk, hogy az élő gazdaság olyan életkorban van, amikor még testben is növekednie kell. Ahhoz, hogy lélekben is növekedjen, minden szereplőjének, meg kell látni, hogy mi a gazdaság célja: hogy az ember fejlődését, kiteljesedését, Isten felé való tartását szolgálja.

Balicza Gábor

Egy orgona születése és búcsúztatása

Templomunk a Reformáció 500. évfordulójára új orgona építésére kapott támogatást a Reformációi Emlékbizottságtól. Hosszas szakmai előkészület és tervezés után, a közbeszerzéseket követően 2017. január 9-én kezdődött meg a régi orgona bontása.

Templomunk az új orgonával jelentősen átalakul. Már lebontották a második emeleti karzatot és újra látszódnak a régi boltívek. Február végére elkészülünk a falak festésével és a karzatrekonstrukcióval, így tiszta templomba érkezik meg a Pécsi Orgonamánufaktúrából az új orgona, amelynek összeszerelése és intonálása még hónapokig eltarthat.

A Reformációi Emlékbizottság támogatása fedezi az akusztikai vizsgálatot, az orgona megépítését, a közbeszerzési eljárás költségeit, a tervezői és szakértői díjakat és a karzat bontását. A gyülekezetünk is jelentős áldozatot vállal abban, hogy méltó helye legyen az új orgonának. Az áldozati vasárnapon a templomfestésre gyűjtöttünk (1 MFt), így a gyülekezet saját forrásból tudta megoldani a templom festését (4,5 MFt), a régi orgona bontását (1,2 MFt) és a templomi lépcsőházak falszigetelését. Az adományokat továbbra is köszönjük.

Bence Imre

Nevezetes napja volt a Budavári Evangélikus Gyülekezetnek 1960. május 15-e. Ezen a napon szólalt meg először a templom új orgonája. A régi hangszer a második világháború alatt teljesen elpusztult a súlyos harcok következtében. 1959-ben nyílt rá lehetőség a finn evangélikus egyház nagylelkű adományának köszönhetően, hogy a templom új orgonát kapjon. Nagy értékű nyomdai papíradomány érkezett, amelynek az értékesítéséből elkezdődhetett az új hangszer építése.

Cantate vasárnapján került sor az új orgona felavatására. Az ünnepélyes alkalom kezdő énekét (*Dicsérd én lelkem...*) és az azt követő liturgikus énekverseket Csorba István kántor-karnagy a gyülekezet kis harmóniumán játszotta. Az ígét Várady Lajos esperes hirdette. A három manuális, 18 regiszteres hangszert tervezője, Peskó Zoltán orgonaművész szólaltatta meg először az énekek jellegének megfelelő változatos regisztrációval. A megáldás után az avató lelkész a következőket mondotta: „És most szólaljon meg a hangszerek királynője, ég és föld Királyának dicsőségére.” Az orgonán felhangzott az „Erős várunk” ismert dallama a gyülekezet éneke nélkül, a „Dicsérd én lelkem” kezdetű korál, az „Én Istenem, én bűnös ember” és a „Ki dolgát csak Istenre hagyja” kezdetű ének-dallam. „Emlékeztessen távoli rokonainkra és testvéreinkre, a finn népre és a finn evangélikus egyházra.” szóltak a lelkész szavai, melyre válaszul záróénekként felhangzott a „Szelíd szemed, Úr Jézus” kezdetű közös énekünk. Az ünnepi istentisztelet közgyűléssel folytatódott és úrvacsoraosztással ért véget. Hálát adva az új hangszerért, ünnepi zenés áhítatokat tartottak a templomban aznap és a következő hetekben.

Az avatás napján délután ünnepélyes hangversenyt rendeztek a Budai Egyházmegye énekkarainak közreműködésével. Vezényelt: Arany Sándor, Csorba

István, dr. Gárdonyi Zoltán, Mosóczy Vilmos és Sulyok Imre karnagy. Az esten Peskó György orgonaművész, a tervező fia, a gyülekezet leendő kántora orgonált. Május 22-én három orgonaművész, Peskó György, Sulyok Imre és Trajtler Gábor szolgált az új hangszereken. Május 29-én a Baptista Központi Énekkar énekelt Beharka Pál karnagy vezényletével, Peskó György közreműködésével. Június 5-én gyülekezetünk énekara és zenekara Schütz: *A 12 éves Jézus a templomban* című bibliai jelenetét, és Bach: *161. kantátáját* adta elő énekszólisták közreműködésével, Peskó György pedig Händel: *F-dúr orgonaversenyét* szólaltatta meg. Így ünnepelt és adott hálát a gyülekezet új orgonájának születése alkalmából, megköszönve az adományozóknak, tervezőnek, építőknak, szolgálóknak és a kegyelmes, mindenható Istennek a hangszerek királynőjének budavári létrejöttét.

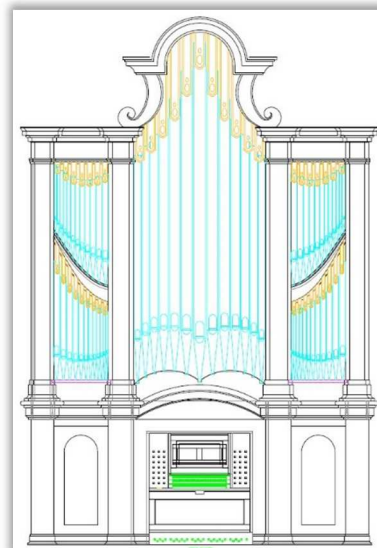
Az avatás óta több mint öt és fél évtized telt el, időszerűvé vált egy új, modernebb hangszer felépítése. A búcsú mindig nehéz, de az idő nem csak az emberek felett, hanem a tárgyak tekintetében is múlik. Így 2017. január 8-án vasárnap, délután 18 órakor, Vízkereszt ünnepén sor került orgonánk utolsó szolgálatára, amelyet mélyen meghatódva, néhány fájó könnycsepp kíséretében vettünk tudomásul.

A búcsú koncerten Kovács Róbert és Bán István orgonaművészek szolgáltak változatos és kiválóan megszólaltatott műsorrall. Az egyes orgonaművek között Hafenscher Károly, Balicza Iván, D. Szabik Imre, Buday Barnabás, Csorba István és Madocsa Miklós emlékező szavait hallhatta a gyülekezet. A szószéken Bence Imre esperes, igazgató lelkész igehirdetése és búcsúszavai hangzottak el. Az utolsó orgonaszám Peskó Zoltán: *Ciacona* c. műve volt. Ezt követően Bán István köszönte meg a közreműködők szolgálatát, majd jelképesen az orgona kicsiny sípját nyújtotta át Grendorf Péter angyalföldi lelkésznek, akinek gyülekezeti templomában reménységünk szerint újjá fog éledni a tőlünk eltávozó orgona.

Isten áldása legyen búcsúzó orgonánkon, további szolgálatán, maradjon rajta mindazok keze-nyoma, akik vele a szent zenét szolgálták.

Csorba István

Bán István orgonabúcsúztatója a honlapon olvasható.

VEDD ÉS OLVASD

Sorozatunkban Luther Mártonnak a Biblia könyveihez írt előszavait mutatjuk be.

Máté evangéliuma

Luther Márton az Újszövetség fordításához 1522-ben írt előszavában nem írt külön az evangéliumokról. Míg a levelek elé rövid, kedvcsináló tartalmi ismertetőt adó gondolatokat fogalmazott meg, Máté Márk, Lukács és János evangéliumáról külön nem írt. Ennek oka, hogy ő így vélekedett az evangéliumokról:

„Az euangelion görög szó, és jó hírt, híradást, üzenetet jelent, amelyet ha eldalolunk, elbeszélünk, örvendezünk, amiképpen akkor történt, midőn Dávid legyőzte Góliátot, és jó hír, vigasztaló üzenet hallatszott, amely azt hirdette, hogy megveretett a szörnyű ellenség, megszabadultunk tőle, s hogy örvendezzenek, és békesség legyen közöttünk....

Jó hír és üzenet nekünk Isten evangéliuma és az Újtestamentum, amely az apostolokkal az egész világban elterjed, és a valódi Dávidtól származik, aki a bűnnel, halállal és az ördöggel viaskodott, és ezeket legyőzte, hogy érdemet nem tekintve megváltást, igazságot, életet és üdvösséget hozzon mindenkinek, akiket fogva tart a bűn, gyötör a halál, akiken erőt vett az ördög, hogy mindannyiunknak békét adjon, és hazavezesse őket Istenhez. Ez a hír vigasztaló üzenet...

Ebből kitetszik, hogy egyetlen Evangélium létezik, aminthogy egy Krisztus. Mert nem egyéb az evangélium a Krisztusról, Isten és Dávid fiáról, az igaz Istenről és emberről való prédikációnál, mert Ő az, aki halálával és feltámadásával megváltott a bűntől, a haláltól és a pokoltól mindenkit, aki hisz Őbenne. Hosszú vagy rövid beszéd is lehet az evangélium... Hosszúra azok fogják, akik Krisztusnak sok cselekedeteit és szavait elbeszélik, amiképpen a négy evangélista.”

Máté evangéliumának szerzője jól ismert. Az a tanítvány, akit a vámszedő asztal mellől hívott el Jézus: Máté, másik nevén Lévi. Tanítványként végigkísérte Jézus életét, és evangéliumát Márk evangéliumának ismeretében, és a jézusi beszédek gyűjteményét (az un. Logion forrást) felhasználva fogalmazta meg. Az evangélium megírásának helyét Szíriában, Antiochiában jelölték meg a bibliatudósok, idejét pedig Kr. u. 70-es évek végére, 80-as évek elejére datálják.

Ez az evangélium zsidókból lett keresztyéneknek íródott, akik az első évtizedek üldöztetései miatt, Jeruzsálemből kiszorulva éltek közösségi életüket. Erre utal, hogy Máté sokszor citálja az Ószövetséget, a zsidók számára fontos próféciákat, és az is, hogy a tanítványi sors ecsetelése közben az üldöztetés, mint a tanítványság velejáróját próféta módon, vigasztaló szavakkal szövi bele üzenetébe. (Mt 5, 11-12; 10, 19-23; 24, 15-22.)

Máté evangéliumának elején hangot ad annak, hogy Jézus egyik neve Immánuel, ami azt jelenti: velünk az Isten. A végén pedig Jézus ígérete csendül fel: *Íme, én veletek vagyok minden napon, a világ végezetéig.*

Minden, amit Jézus tesz, azt húzza alá, hogy velünk van az Isten: Azért történnek jelek és csodák, gyógyulások, és életváltások, mert az Isten velünk van. S minden, amit tanít Jézus, ezt erősíti: Isten országa velünk, közöttünk van!

Ezért számunkra is igazi vigasztalást és örömet jelenthet ennek az evangéliumnak az olvasása. De vegyük komolyan Luther intését: *„Ügyelj tehát arra, hogy Krisztusból ne csinálj Mózeset, sem pedig az evangéliumból törvényt és tanító könyvet... Mert az evangélium nem vár tőlünk cselekedeteket..., egyedül a Krisztusban való hitre serkent..., hogy az ő cselekedetei, halála és szenvedése által legyünk igazak, elevenek, és a szent életűek, és halálát és győzelmét úgy viseljük, mintha magunk cselekedetei volnának.”*

Bence Imre

Az én Igém...

„Mert mindaz, aki kér, kap; aki keres, talál; és aki zörget, annak megnyitják.” (Lk 11,10)

Többek között ezen a versszakon mélyültem el, mondhatom, sokszor elég kritikusán. Rossz hír, de a valóságban sokszor tapasztaltam azt, hogy kértem és nem kaptam, kerestem és nem találtam, zörgettem és az ajtók zárva maradtak. Ilyenkor kérdések merültek fel bennem. Rosszul kértem? Rosszat kértem? Egyáltalán vannak rossz kérések?! Vagy tán nem kértem hittel?

Ebben a versszakban Jézus elém tette ezt a három dolgot: kérés, keresés és zörgetés. Rögtön utána ugyanannyi pozitív választ ad, mindenféle korlátozás nélkül. Nem mond semmit a tartalmáról. Abszolút szabadon hagy! Bármit mondhatok, félelem nélkül. Az ige azt mondja nekem, hogy őszintén és bátran kinyithatom a szívemet Istennek, aki meghallgat és válaszol. Valóban, az ige azt sem mondja, hogy Isten úgy válaszol, ahogy én szeretném. Ő nem vette el tőlem nehézségeimet, határait és a felelősséget.

Ha visszagondolok a múltra, rádöbbenek, hogy valamikor valami mást kaptam, ami – mint később kiderült – jobb volt. Máskor később reagált: amikor elengedtem a kérésem, megszabadultam tőle, és az Isten kezébe tettem, de végül sokkal többet kaptam a vártnál. Isten tudja, hogy mire van szükségem. Úgy érzem, Isten tőlem azt kéri, hogy forduljak hozzá, hogy tartsam Vele a kapcsolatot, hogy kérjek, keressek és zörgessek életem minden helyzetében.

Elisabetta Ricci

Eseménynaptár – 2017. Böjt-Húsvét**Március 5. Vasárnap****Böjt 1. vasárnapja – Invocavit**

Istentiszteletek a szokott rendben.

- 16.00** – Elveszett és megtaláltatott!
Családos délután, kisgyermekes és hittanos családok találkozója
- 18.00** – Zenés áhítat – Barokk est

Március 7. kedd

- 18.00** – Bibliaóra
19.00 – Presbiteri gyűlés

Március 12. Vasárnap**Böjt 2. vasárnapja – Reminiscere**

Istentiszteletek a szokott rendben.

Budagyöngyén a 9 órás és Budavárban a 11 órás istentiszteleten szupplikáció lesz, Baranyai Bence V. éves teológus hallgató hirdeti az igét.

- 18.00** – Ifjúsági zenés istentisztelet
Igét hirdet: *Elisabetta Ricci* teológus
- 19.00** – Fészekrakó kör – házasságra készülő fiatalok és fiatal házaspárok köre
Témánk: A megbocsátás művészete

Március 19. Vasárnap**Böjt 3. vasárnapja – Oculi**

Istentiszteletek a szokott rendben.

- 19.00** – Budavári Evangélikus Szabadegyetem
Röhrig Géza Kossuth-díjas magyar színész, író, költő, az Oscar-díjas *Saul fia* c. film főszereplőjének előadása: József harca az angyallal, avagy a megbocsátás dilemmái

Március 22. szerda

- 19.00** – Fügefa – A felnőtt keresztségre, konfirmációra felkészülés alkalmá.
Találkozások Jézussal – Nikodémus

Március 24-26. Péntek-Vasárnap**A REFORMÁCIÓ KINCSEI****GYÜLEKEZETI HÉTVÉGE PILISCSABÁN**

A gyülekezeti hétvégén felelevenítjük evangélikus örökségünket, és továbbgondoljuk, hogy miként építhetünk jövőt ezekből a kincsekből. Áhítatok, izgalmas játékok, közös éneklés, beszélgetések filmvetítés. Szeretettel várunk minden korosztályt.

Jelentkezni lehet: **2017. március 19-ig** a Lelkészi Hivatalban, vagy a budavar@lutheran.hu e-mail címen, vagy a honlapunk (budavar.lutheran.hu) kapcsolat oldaláról elküldött levéllel!

Március 26. Vasárnap**Böjt 4. vasárnapja – Laetare**Istentiszteletek a szokott rendben. A **11.00** órákor kezdődő istentisztelet után kávézás lesz.

- 19.00** – Férfikör
Téma: Nemzeti öntudat – keresztyén hit?

Április 1. Szombat

Nem szégyellem az evangéliumot! Missziói nap Bányaterenyén. Program **8.30-tól 16.00** óráig.

Jelentkezni lehet az egyházkerületi honlapon vagy a Lelkészi Hivatalban **2017. március 19-ig**.

Április 2. Vasárnap**Böjt 5. vasárnapja – Judica**

Istentiszteletek a szokott rendben.

- 16.00** – A kevés is elég?
Családos délután, kisgyermekes és hittanos családok találkozója
- 18.00** – Zenés áhítat – Barokk est

Április 4. kedd

- 18.00** – Bibliaóra
19.00 – Képviselőtestületi gyűlés

Április 7. Péntek

- 16.30** – Ökumenikus keresztút – Találkozás a Horvát-kertben
- 17.30** – *Simon András* húsvéti tematikájú kiállításának megnyitója a Kápolnában

Április 9. Vasárnap**Böjt 6. vasárnapja – Palmarum**

Istentiszteletek a szokott rendben.

- 11.00** – Vendég igehirdető: *Kari Mäkinen* finn érsek
- 18.00** – Ifjúsági zenés istentisztelet
- 19.00** – Fészekrakó kör – házasságra készülő fiatalok és fiatal házaspárok köre
Témánk: A holnap felőli reménység

Április 9-15. Nagyhét**NAGYHETI EVANGELIZÁCIÓ**

Bűnösök a szenvedő Emberfia körül. (*Lk 22-23.*)

Igét hirdet: *Péter Zoltán*

Április 10. hétfő

- 18.00** – A megijedő

Április 11. Kedd

- 18.00** – Az ügyeskedők és a szerencsés

Április 12. Szerda

- 18.00** – A sajnálkozók és a segítő

Április 13. Nagycsütörtök

- 18.00** – A bezáródó és a megnyíló
A lábmosás liturgiája

Április 10. hétfő

- 19.00** – Budavári Evangélikus Szabadegyetem
Előadó: *Nagy Tamás* Ybl-díjas építész
Cím: Korlátok közt szabadon

Április 14. Nagypéntek

Az istentiszteletek a vasárnapi rend szerint!

Budavárban: 9, 11, és 18 órákor

Budagyöngyén: 9 órákor

Április 16.**Húsvét 1. napja**

Budavárban:

5.00 – Feltámadás liturgia felnőtt konfirmációval
A hajnali feltámadás istentiszteleten a Schütz Kórus szolgál. Húsvét reggeli gyülekezeti kávézás.

9.00 – Igét hirdet: *Bencéné Szabó Márta*

11.00 – Igét hirdet: *Dr. Fabiny Tamás*

18.00 – Igét hirdet: *Bencéné Szabó Márta*

Budagyöngyén:

9.00 – Igét hirdet: *Dr. Fabiny Tamás*

Április 17. Hétfő Húsvét 2. napja

Budavárban:

9.00 – Igét hirdet: *Péter Zoltán*

11.00 – Igét hirdet: *Bence Imre*

18.00 – *AZ ESTI ISTENTISZTELET ELMARAD*

Budagyöngyén:

9.00 – Igét hirdet: *Péter Zoltán*

Április 19. szerda

19.00 – Fügefá – Interaktív felnőtt hittan.

Találkozások Jézussal – A samáriai asszony

Április 23. Vasárnap

Húsvét utáni 1. vasárnap

Fehérvasárnap – Quasi modo geniti

Istentiszteletek a szokott rendben.

19.00 – Férfikör

Április 29. Szombat – Konfirmáció

16.00 – Konfirmandusok beszámolója

Április 30. Vasárnap

Húsvét utáni 2. vasárnap

A jó Pásztor vasárnapja – Misericordia Domini

Istentiszteletek a szokott rendben

11.00 – Konfirmációs istentisztelet

Utána a konfirmandusokkal és családjukkal kávézás

Május 1. Hétfő

10.00–16.00 Gyülekezeti piknik a Madocsai család telkén. Áhítat, közös játékok, beszélgetések, bográcsozás, sütemény verseny. Jelentkezni **2017. április 24-ig** a Lelkészi Hivatalban, vagy a budavar@lutheran.hu e-mail címen, vagy a budavar.lutheran.hu honlapunk kapcsolat oldaláról elküldött levéllel!

Május 2. Kedd

18.00 – Bibliaóra

19.00 – Presbiteri gyűlés

Május 7. Vasárnap

Húsvét utáni 3. vasárnap – Jubilate

Istentiszteletek a szokott rendben.

16.00 – Nincs a sírban, feltámadt! – Történet feldolgozás padló-képes technikával.

Családos délután, kisgyermekes és hittanos családok találkozója.

Május 8. Hétfő

19.00 – Budavári Evangélikus Szabadegyetem

Előadó: *Dr. Ecsedi Zsuzsanna* egyház-zenész, az Evangélikus Kántorképző Intézet tudományos munkatársa

Cím: „Zengd, lelkem, énekszóval az Úr nagy jóvoltát!” – A reformáció zenéje

Május 14. Vasárnap

Húsvét utáni 4. vasárnap - Cantate

Istentiszteletek a szokott rendben.

18.00 – Ifjúsági zenés istentisztelet – a Budavári Gospel Kórus szolgálatával

19.00 – Fészekrakó kör – házasságra készülők fiatalok és fiatal házaspárok köre

Témánk: Igényeink és lehetőségeink

Május 17. Szerda

19.00 – Fügefá – Interaktív felnőtt hittan.

Találkozások Jézussal – A bethesdai beteg

Május 21. Vasárnap

Húsvét utáni 5. vasárnap – Rogate

Istentiszteletek a szokott rendben.

Május 25. Csütörtök

Mennybemenetel ünnepe

Istentiszteletek a templomban

11.00 és 18.00 órákor.

Május 27. Szombat

I. kerületi felekezeti focibajnokság

Május 28. Vasárnap

Húsvét utáni 6. vasárnap – Exaudi

Istentiszteletek a szokott rendben.

A 11 órákor kezdődő istentisztelet után kávézás.

19.00 – Férfikör

Június 3. Szombat

19.30 – Ökumenikus ifjúsági zenés istentisztelet

A környező katolikus és református gyülekezetek ifjúsági-zenés szolgálata, igehirdetés és szeretetvendégség

Reformáció forrásvidékein 2017-ben

2017. szeptember 29-30. péntek és szombat

Indulás: **Péntek 13.00.** *Vizsoly:* Biblia-múzeum, áhítat a református templomban. Szállás, esti séta *Kassán.* **Szombat:** *Eperjes:* a kollégium és az evangélikus templom megtekintése. *Lócse:* séta a belvárosban, evangélikus látnivalók. Ebéd. *Késmárk:* a késmárki fatemplom, séta a belvárosban, szabad program, hazautazás. A látnivalók sorrendjéről, az áhítatok és az előadások tematikájáról, illetve a költségekről később tudunk tájékoztatást adni.

Jelentkezni **2017. szeptember 15-ig** a Lelkészi Hivatalban, vagy a budavar@lutheran.hu e-mail címen, vagy a budavar.lutheran.hu honlapunk kapcsolat oldaláról elküldött levéllel A jelentkezés 5000 Ft előleg befizetésével érvényes!

Lelkészi Hivatal

1014 Budapest I. ker. Táncsics M. u. 28.

Samu Piroska irodavezető

Kövesy Emese gazdasági vezető

hétfő-péntek: 9.00-13.00

telefon: **+36-1-356-9736**

web-lap: <http://budavar.lutheran.hu>

e-mail: budavar@lutheran.hu

Bence Imre – igazgató lelkész, esperes

Fogadóóra: hétfő 9.00-13.00;

kedd 15.00-17.30; péntek 9.00-13.00

e-mail: imre.bence@lutheran.hu

Bencéné Szabó Márta – lelkész

Fogadóóra: szerda 9.00-13.00

Péter Zoltán – lelkész

Fogadóóra: kedd 9.00-12.30

e-mail: zoltan.peter@lutheran.hu

dr. Fabiny Tamás – püspök

e-mail: tamas.fabiny@lutheran.hu

Az oltár új ruhája

Gömöri Gyöngyi vagyok, textiltervező művészként diplomáztam 1999-ben a Magyar Iparművészeti Egyetemen. Igent mondtam arra a felkérésre, amit a gyülekezet nevében a lelkészeztől kaptam az oltár új karácsonyi textíliáinak elkészítésére.

Három terítőről van szó, ami eddig sosem jelent meg egységesen az oltár körül, mivel az eddigi kollekcióban csak párban szerepeltek, szószékterítő és oltárterítő együtteseként. A pulpitus terítője mindig ugyanaz volt, és nem követte az oltáron és szószéken megjelenőket. A gyülekezetben igény fogalmazódott meg a három textília egységes megjelenésére. Azért is talált meg a kérés talán, mert a diplomamunkám – egy nagyméretű, finom rézszáלבól szőtt ragyogó fényű kereszt – a gyülekezeti teremben is ki volt állítva egy korábbi program során.

Az itt leírtakban a mögöttünk álló karácsonyra elkészült, és az ünnepen a templomban látott munkát szeretném bemutatni. A felkérésben alapelvárás volt tehát az előbbieken említett oltár-, szószék-, pulpitus takarók egysége, a legrégebb Krisztus monogram, a khi rhó jel megjelenése az oltárterítőn, valamint az, hogy karácsonyi és húsvéti használatra is megfelelőek legyenek a textílek.

A motívumok kialakításában korai keresztény inspirációkat használtam. Az egyik forrásom egy aquincumi korakeresztény freskótöredék, amelyen pecséthez hasonló formájú mandorlában jelenik meg a Krisztusmonogram. A másik inspiráció a csarodai református templom középkori freskóiról származik. Ezt a templomot mosolygó szentek templomának is nevezik a megfestett figurák arckifejezéséről, amely részét képezi annak a derűnek, ami ennek a középkori eredetű templomnak a belső terében uralkodik.

A három textília különböző mérete és szerepe különböző megjelenést igényelt. Az együttes használat miatt viszont szükség volt egy egységbe fogó motívumra is. Ezt szolgáltatta a csarodai freskók egyik mintaeleme. Ez a keresztrel metszett csillagszerű motívum leghívebben a pulpituson jelenik meg háromszor ismételve. Az oltárterítőn mandorla formát ölt a khi szárainak folytatásában megtörve, és koronaként jelenik meg egy részletében a szószék-textil csillagos keresztje fölött. A szimbolikát tekintve a felhasznált krisztogram az egyik legrégebb keresztény motívum. A kereszt és a csillag egymással is, a Nappal, fényvel is kapcsolatban álló, az emberiség legősibb jelképei közé tartozó szimbolikus jelek, amelyeknek kezdettől fogva fontos Istenre utaló tartalmuk van a kereszténységben. A megjelenő színek közül a szövött textil aranya és az alátét selyemszövet fehére az isteni tökéletesség, fény, győzelem, örökké-valóság egyetemes jelentéseit hordozzák, egyházunkban a Karácsony és Húsvét liturgikus színei.

Az elkészült textíliák megjelenésükben egyszerűek, a technikai megvalósításra és a felhasznált anyagokra viszont ez nem mondható el. Az alapanyagok a megfoghatatlan felé közelítenek, mert a polietilén szál átmérője 0,2mm, a rézszál pedig 0,1mm. Ezek a méretek a szövés során igencsak próbára tették. A polietilén szál láthatatlan tartóelemként szolgál a szövetben, hogy megtartsa az önmagában nem elég erős, de a fényt visszaverő lakkozott rézszálat. Céлом az volt, hogy a monogram és a keresztet magukban foglaló motívumok olyan módon jelenjenek meg, mintha nem lenne hordozójuk, a levegőben lebegnének. Ez a hatás megfelelő megvilágításban jelenik meg olyan ragyogásban, mintha maga a textília, a megjelenő motívumok sugároznák a fényt. A tiszta megjelenés, az ősi motívumok, az arany ragyogása azokra az alapokra utalnak, amit ünnepünk között a karácsony és a húsvét együtt képvisel: Isten elküldte Fiát, hogy keresztáldozatával az Ő dicsőségébe léphessünk be.

A munkámban áttételesen benne van mindaz, amit annak idején a diplomamunkámhoz és később annak folytatásaként egy ösztöndíjas munkához készített elméleti kutatás és gyakorlati megvalósítás adott számomra. Ezek az alapján vállaltam el az oltár textíliáinak elkészítését.

Gömöri Gyöngyi

Elhunyt dr. Pöcze Tibor (1951-2017) jogász, egyházközségünk felügyelője

1988-ban, 37 éves korában – gyermekeivel együtt – keresztelkedett meg, S attól kezdve otthona lett a vári templom, lelki családjá a gyülekezet. Ő azok közé a felnőttek közé tartozott, aki a bimbózó hitét azzal erősítette, hogy feladatot, szolgálatot vállalt. Jogi ismereteit és ügyvédi gyakorlatát, jártosságát, rutinját ajánlotta fel az egyháza, s benne gyülekezetünk részére. Sok gyülekezeti alapítvány és a rendszerváltás után újrainduló egyházi egyesület jogi ügyét vette magára. Előbb a budavári presbitériumban, majd más egyházi fórumokon is megbízatást kapott, hogy a karizmáival gazdagítson sokakat, presbiterként, vagy jogtanácsosként.

2012-ben választottuk meg a gyülekezet felügyelőjévé. Tudta, hogy izgalmas feladatok várnak rá. A lelkészváltás lebonyolítása, a műemléklakás átalakítása mellett újat is álmodott. Sok energiát mozgatót meg azért, hogy gyülekezetünk – adottságai révén – kihasználva a kultúra vonzását erősítse a missziói tevékenységét. Megálmodta és megvalósította a Budavári Evangélikus Szabadegyetemet, amelynek szervezésére a vári lelkészként szolgáló püspököt kérte fel. S kézből tartotta az utóbbi időszak egyik nagy projektjét, a budavári orgona építés ügyét.

Vállalt szolgálatait és feladatait felsorolása kevés. Mert ő valóban lelki testvér volt. Fontosnak érezte a gyülekezeti kisközösségeket, és aktív résztvevője, katalizátora volt a bibliaóráknak. Csendes, mély hitével, a szíve ígére és a szentség ajándékára való nyitottságával szolgált közöttünk. Nem felügyelője, hanem jobb keze volt a lelkésznek.

Derűs szavakkal köszöntötte a gyülekezetet 2017. január 1-jén. Pezsgős pohárral a kezében kívánt áldást és kérte összefogásra, szeretetre a gyülekezet jelenlévő tagjait. Aztán minden felgyorsult. Még levezetett egy presbiteri gyűlést. Részt vett két bibliaórán, és hozzászólásaival hangsúlyossá tette az ökumenikus imahét témáját elemezve a megbékélés, a kiengesztelődés szolgálatát. A januári szabadegyetem napján derült fény arra, hogy nagyobb baj van.

Fájdalmai rohamosan erősödtek, az orvosok pedig széttárták a kezüket, a gyorsan elhatalmasodó tumor láttán műtétet már nem javallottak. És január 30-ra virradóan elment. Tudom, – mert mellette lehettem többször is az utolsó napjain – hogy Krisztushoz ragaszkodó, hívő lélekkel ment el. Szeretettel, házastársával és gyermekeivel együtt sírunk mi, a vári gyülekezet tagjai.

A tárgyilagos szavak kimondása most könnyebb. De a személyes emlékek összeszorítják szívemet és torkomat. Valakinek azt mondtam, hogy a fél kezemet vágják le, egy lelki testvérem, küzdőtársam, támaszom ment el.

De közben ott él a szívemben a hála is, azért amit Tiboron és karizmáin keresztül kaptam, kaptunk attól, akit alázatosan szolgált: Az élő Krisztustól! És tudta, és tudjuk: akár élünk, akár meghalunk, az Úréi vagyunk!

Bence Imre

Tibortalanul

Tibor már jó ideje ott ült mellettem keddenként a bibliaórán. Biztos pont volt, általában ő kezdte meg a döcögve induló beszélgetést. Tiszta érvelése irányt mutatott gondolatainknak. Isten szeretete és az élet bölcs ismerete hatotta át szavait. Figyeltünk rá, mert érdemes volt.

És múlt ősszel együtt cipeltük fel az emeletre újonnan érkező lelkészünk népes családjának holmijait. Meleg volt még, ránk izzadt az ing. Cipekedtünk, közben pedig folyt a szó a tervekről, a lelkészlakás átépítése körüli bajokról, amiket persze majd együtt megoldunk, mert a szeretetben születő/élő közösséget ugye nem lehet megrettenteni. Tibor vitte a nagyobb darabokat is, a leragasztott ruhásdobozokat, és szinte fitymálva intett vissza nekem, amikor figyelmeztettem, hogy talán sok lesz az már, Tibor!

Január első hetében pedig házi- és ötletgazdaként ő köszöntötte a szabadegyetemi előadásra összegyűlteket. Luther Márton roskatag egészségéről, testi szenvedéseiről hallgattunk előadást. Arról, hogyan kínlódott a reformátor és mennyire meg tudott maradni – történelemformáló feladatai közepette – embernek. Csak most tudtam meg, hogy éppen aznap közölték Tiborral orvosai a végzetes diagnózist. Nem látszott rajta. Ugyanaz az ember volt, csak aznap este talán mindannyiunknál jobban értette a kínlódó Luthert.

Még vége sincs januárnak és már nincs sehol Tibor. Ma éppen kedd van, este bibliaóra. Majd mond valamit nekünk Imsi, mert a lelkésznek ez a dolga. Évekkel ezelőtt együtt álltam vele haldokló édesapám ágyánál. Énekeltünk valamit, aztán csak néztünk egymásra.

Biztos énekelünk majd ma is valamit a bibliaórán. De ki kezdje a beszélgetést?

Illisz László

A reformáció korábbi centenáriumi

Nem újkeletű szokás a lutheri reformáció jubileumának megünneplése. Érdeemes ugyanakkor feltenni a kérdést, hogy mikortól is számítjuk ennek szimbolikus kezdetét? A XVI. században bizony még az ágostai hitvallás (*Confessio Augustana*) nyilvános felolvasásának napját tekintették jeles napnak. Így 1580. június 25-én ünnepélyes keretek között ismét kiadták az először 50 évvel korábban, Melanchton Fülöp tollából megjelent, az evangélikus egyház tanításának alapjául szolgáló írásművet. Rövidesen azonban változtak a hangsúlyok, és a közvetlenül Lutherhez kötődő 1517. október 31-ei esemény vált meghatározóvá az emlékezés terén. Ezzel párhuzamosan Melanchton hitvallása egyre inkább háttérbe szorult a lutheri 95 ponttal szemben, így az előbbi 100 éves évfordulóján már nem is tudunk jelentősebb megemlékezésekről.

Luther Márton szülőföldjén, Szászországban, 1617-ben fogalmazódott meg a reformáció centenáriumára való ünnepélyes megemlékezés gondolata. János György szász választófejedelem 1617. augusztus 12-én kelt levelében a fejedelemsége területén elrendelte, és a külföldi hittestvéreknek jó szívvel ajánlotta az évforduló megünneplését. A levélben a fejedelem Luther Mártonról, mint Isten kiválasztott eszközéről emlékezett meg. Rendelkezésében a lipcsei és a wittenbergi egyetemnek meghagyta, hogy egész héten át a reformáció okairól és áldozatáról tartsanak előadásokat, e mellett tiszteletbeli doktorok avatásával is emeljék az ünnep fényét. A választófejedelem felhívását a protestáns német fejedelemségek közül a reformátusok is elfogadták. Szenczi Molnár Albert fordítása szerint egy helvét (református) lelkész prédikációjában kiemelte, hogy *„nem kevesebb víg öröm támadott ezelőtt száz esztendővel itt az mi édes hazánkban, ez Németországban, holott az Ó és Új Testamentum könyvei, melyek sok időktől fogva az pad alá voltak vettelve, ismét elővételtenek, és az Evangéliomnak tiszta tudománya fényes nap-pali világra hozattatnék.”*

A reformáció kétszáz éves évfordulóján a német fejedelemségekben azzal is emelték az ünnepi készülődés méltóságát, hogy a száz évvel ezelőtti megemlékezések szövegeit külön könyvben kiadták. A szász fejedelem felhívása kapcsán a Kárpát-medencében is számos gyülekezetben tartottak ünnepi istentiszteletet a centenáriumi évfordulója alkalmából. Egy jezsuita szerzetes ezt jegyezte fel: *„Anno 1717. Megint a kálvinisták Magyarországon a lutheránusokkal együtt vigadtak Luther Márton vallásának kétszáz esztendőök folyása után szerencsés állandóságán.”*

A reformáció háromszázadik évfordulóján tartott megemlékezések másféleképpen is az ökumené irányába hatottak hazánkban. Lovich Ádám bánya-kerületi evangélikus püspök egyházkerülete alá tartozó lelkészeinek írt levelében a más felekezetűek iránti érzékenységét figyelhetjük meg. Ajánlotta, hogy *„a prédikátorok tartózkodjanak a reformátorok fennhézájó, szertelen magasztalásától és izléstelenséget okozó dicsőítésétől, - amelyre ők maguk sohasem*

vágytak -, valamint a máshitűek ellen vagdalkozó kitérésektől, a szenvedett üldöztetések érzékeny emlegetésétől, ami könnyen gyűlöletet szül. Inkább Jézus példáját kövessék, aki szeretetet parancsol a rossz-akaróinak, s a felőlünk balítélettel lévők iránt is.” Ennek szellemében az 1817. évi ünnepségeken a katolikus felekezethez tartozók is több helyen nagy vendégszeretet élvezve vettek részt.

A tricentenáriumi év azonban további érdekességeket is tartogatott. Poroszországban uralkodói parancsra egyesült az evangélikus és a református egyház, ezáltal létrehozva a Porosz Uniót. III. Frigyes Vilmos király (1797–1840) ugyanis egyebek mellett a vallási megosztottság mérséklésével kívánta erősebbé tenni birodalmát, a két érintett egyház vonakodása ellenére. Magyarországon is napirenden volt a lutheri és a kálvini felekezetek egyesülése a XIX. század első felében (gróf Zay Károly evangélikus főfelügyelő ezirányú tevékenysége kiemelendő), ebből azonban az 1855-ben alapított és néhány évig közösen fenntartott Egyesült Protestáns Teológiai Intézeten kívül más nemigen valósult meg. Lényegi különbség azonban, hogy míg Magyarországon az egységtörekvéseknek maguk az egyházak voltak a szószólói, addig a porosz esetben inkább a központosító állami akarat érvényesült.

A reformáció négyszáz éves évfordulójára magyar Luther-szoborbizottság alakult, amely célul tűzte ki, hogy a nagy reformátornak Wittenberg és Worms után Budapesten is legyen köztéri szobra. Azonban az első világháborút követő inflációban az addigi gyűjtés összege elértéktelenedett, és a budapesti Luther-szoborra egészen 1983-ig, Luther születésének 500. évfordulójáig várni kellett. Ez az évforduló azért is érdemel kiemelt figyelmet, mert a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia a reformátor munkásságát elismerő nyilatkozatot adott ki ekkor.

Reméljük, hogy a 2017-es 500. évforduló folytatja nemcsak a protestánsok közötti kapcsolatok erősítésének négy évszázados tradícióját, de az evangélikus-katolikus közeledés két évszázadra visszatekintő hagyománya is új erőre kap!

Kövecses László

Itt a farsang, áll a bál!

Ebben az évben is megtartottuk szokásos farsangi alkalmunkat a gyülekezetben, február 4-én. Kisgyermekes családok sokasága jött el, de tudni kell, hogy ez az alkalom is nyitva áll mindenki előtt, aki a gyülekezet közösségében akar eltölteni egy délutánt, és kíváncsi az egyház jövő nemzedékére. Felvetődhet a kérdés, hogy kerül a csizma az asztalra? Miért foglalkoznak egy gyülekezetben ilyen pogány szokással, amely arra utal, hogy különböző maskarákkal elüldözzük a telet? Jelentem, nem a telet üldöztük. Tudjuk, hogy Urunk csodálatos rendjében mindennek megvan a maga ideje. Jézus földre jöttével belesimult a földi szokásokba, hagyományokba. Lukács evangéliuma szerint Jézus 12 éves korában, miután elmaradt a templomban, megbeszélte szüleivel az ottmaradás okát, visszament velük Názáretbe, és engedelmességet nekik. Tehát a hagyomány-örzésnek, vidámságnak van létjogosultsága a keresztyén ember életében is. Így hát megcsodáltunk a közel 40 jelmezzel, akik nemcsak gyermekek voltak, az ifjúság és néhány felnőtt is beállt mókázni.

A vidám sokadalom után szorgos kezek által készített szendvicseket és süteményeket ehettünk, majd Csernyik Szende, erdélyi mesemondó bővült el bennünket kedves meséivel, „csoré lábára” húzott bábokkal és csodálatos, ízes székely beszédével. A tombolán a gyermekek izgatottan lesték az általuk vásárolt számokat, színeket: egyezik-e a kihúzottal? Nagy volt az öröme annak, akiét kihúzták. Az ajándékok között volt a Reformáció 500. évfordulójára készített Luther társas játék, egy gyülekezeti hétvégén való részvétel Piliscsabán, egy badacsonyi hétvége a gyülekezet pihenőházában, illetve sok kedves apróság. Zárásképpen Péterné Mesteri Rita és férje Péter Zoltán vidám közösségi játékokat szerveztek, amiben a négy éves kisunoka és az ifjúság tagjai együtt vehettek részt, mindenki jól érezhette magát. Nem mellesleg, az est végén szintén a legkisebbtől a legnagyobbig vilámgyorsan rendet raktak és kitakarítottak, hogy másnapra, vasárnapra, az istentiszteletre minden a helyén legyen. Rend is volt, de nemcsak a termekben, a szívekben is, mert a vidám szív az életünket is rendben tartja.

Bencéné Szabó Márta

Gyereksarok

Mekkora bárkát épített Noé?

„Csinálj bárkát góferfából, készíts rekeszeket a bárkában, és vond be kívül-belül szurokkal. Így készítsd el azt: a bárka hossza háromszáz könyök legyen, szélessége ötven könyök és magassága harminc könyök. Ablakot is csinálj a bárkára, és egy könyökre hagyd azt felülről; a bárka ajtaját az oldalára helyezd. Készíts alsó, középső és felső emeletet. Mert én özönvizet fogok hozni a földre, hogy elpusztítsak az ég alatt minden élőlényt. Minden el fog pusztulni, ami a földön van. Veled azonban szövetségre lépek: menj be a bárkába fiaiddal, feleségeddel és fiaid feleségeivel együtt. És vigyél be a bárkába minden élőlényből, mindenből kettőt-kettőt, hogy életben maradjanak veled együtt. Hímekek és nőstények legyenek azok. A madaraknak, az állatoknak és a föld minden csúszómászójának különböző fajtáiból, mindegyikből kettő-kettő menjen be hozzád, hogy életben maradjon. Vigyél magaddal mindenféle eledelt, ami csak megehető; gyűjtsd be magadhoz, hogy legyen ennivalótok, neked is, meg azoknak is. Nőé meg is tett mindent, úgy járt el, ahogyan Isten megparancsolta neki.”

(1Móz 6 14-22)

Ez rengeteg állatot jelent! Hogyan fért el mind a hajón?

Egy könyökhossz 45 cm, ennek megfelelően számold ki, hány méter hosszú, széles és magas volt a bárka! Elférne egy 120 méter hosszú, 90 méter széles átlagos focipályán?

A családost istentiszteleten a helyes megfejtést bemutatók jutalomban részesülnek!

Hírek – Hírek – Hírek – Hírek

- November 27-én az istentisztelet utáni kávézás keretében megnyitottuk azt a kiállítást, amelyen a családok által használt és/vagy készített Betlehemeket csodálhattuk meg. A kiállítást Bence Imre lelkész hathatós segítségével Hill Klára és Váradi Adél készítette.
- Ádventi gyertyagyújtás volt november 28-án a Völgy utcai Ökumenikus Óvodában Péter Zoltán és Bence Imre lelkészek részvételével.
- Nyugdíjas lelkészek adventi találkozója került sor az Evangélikus Középiskolai Kollégiumban a Rózsák terén, amelyen Bence Imre esperes, mint szervező, áhítattal szolgált.
- December 4-én a Családi Délutánon vendégünk volt a Mikulás, akinek a gyülekezet gyűjtött adományt, hogy azt a rászorulóknak vigye el.
- A Budai Egyházmegye lelkészi munkaközössége december 7-én a gyülekezetünkben tartotta adventi összejövetelét. Az úrvacsorai istentiszteletet Bencéné Szabó Márta lelkész tartotta gyülekezetünk barlangjában.
- December 11-én Bence Imre esperes a Borsod megyei Encs és Fancsal gyülekezetében szolgált igehirdetéssel. Átadta a budavári adományokat, amelyeket Németh Andrásné, a baktakéki általános iskola igazgatója vett át, hogy a Csenyétén működő tagiskola rászoruló diákjainak eljuttassa.
- December 11-én a Budavári Gospel Kórus tartott nagyszabású adventi koncertet.
- December 12-én az I. kerület polgármestere, dr. Nagy Gábor Tamás hívta meg találkozóra a kerület lelkészeit, ahol a gyülekezetek életéről tájékozódott. Gyülekezetünket Péter Zoltán és Bence Imre képviselte.
- A Kossuth Rádió Hallhatóan evangélikus műsorába interjú készült december 19-én Bence Imre lelkéssel a „Fordított Mikulás” elnevezésű akciónkról. December 26-án volt adásban.
- December 20-án, a munkatársi karácsonyon köszöntük meg a munkatársainknak és az önkéntes szolgálattevőknek egész évi munkájukat.
- A hétközi adventi istentiszteleteken vendég igehirdetők szolgáltak közöttünk, gyülekezetünk tagjai zeneszámokkal gazdagítottak bennünket. November 29-én Buday Barnabás arnóti lelkész igehirdetését követően négy konfirmandus muzsikált: Bakó Anna, Bagarus Anna, Miklós Dóra és Heinczinger Bence. December 6-án Lacknerné Puskás Sára, budakeszi lelkész volt az igehirdető, és Bajnóczi Bence orgonált. December 13-án Hokker Zsolt, budafoki lelkész igehirdetése után Pócsa Katalin gitárjátékában és énekében gyönyörködhattunk. December 20-án Keczkó Szilvia, budahegyvidéki lelkész igehirdetését követően Winkler Orsolya, Winkler Zsófia és Sipos Csaba játszottak barokk zeneműveket.
- Az ifjúsági csoport december 28-án előszilvesztert tartott a soproni fiatalokkal. Az estet Lukács Máté teológus és Péter Zoltán lelkész vezette.
- Január 4-én délelőtt az Ökumenikus imahét egyeztetésére a Lelkészi Hivatalban Bence Imre vezetéseivel megbeszélés volt a római katolikus, a görög-katolikus, és a református lelkészek közösségében.
- Január 6-án a MŰPA adott otthont annak a nagyszabású ünnepi megemlékezésnek, amely állami részről a Reformációi emlékévé megnyitója. Bence Imre esperes és Némethyné Uzoni Hanna egyházmegyei felügyelő vett részt az alkalmon.
- Január 8-án búcsúztattuk el régi orgonánkat.
- Január 9-én Varga László orgona-építőmester vezetésével elkezdődött az orgona bontása. A hangszer január 12-től már az angyalföldi altemplomban vár az újjáépítésre.
- Január 14-én a konfirmandusok meglátogatták a felújított Evangélikus Országos Múzeumot.
- Január 15-én az ifjúsági zenés istentiszteleten Szántó Enikő lelkész szolgált igehirdetéssel.
- Január 15–22-ig tartott az ökumenikus imahét. Péter Zoltán több esten a liturgiában szolgált, dr. Fabiny Tamás püspök a Mátyás templomban, Bence Imre lelkész a Margit körüti ferenceseknél hirdette az igét.
- Január 17-én az ökumenikus istentisztelet után megbeszélést tartottak az I. kerületi gyülekezetek „gitáros miséinek” szervezői. A gyülekezetünket Hegyi András és Bence Imre képviselte.
- Péter Zoltán lelkész a SOTE mentálhigiénés egyetemi képzése keretében január 22-től január 29-ig lelki gyakorlaton vett részt, majd sikeres szemeszterzáró vizsgákat tett.
- Január 26-án és 27-én Bence Imre aláírta azt a két szerződést a Budavári Önkormányzatnál, amellyel a Fortuna utcai rekonstrukciót segíti a Vároltalmazó Alapítvány (1.5 MFt), és a lelkészlakásbérlet költségeit támogatja a Polgármester (2.4 MFt).
- Gyülekezeti elnökségek egyházkerületi találkozója volt Aszódon, a gimnázium épületében, amelyen Bence Imre képviselte az egyházközségünket.
- Január 29-én a Német-ajkú Evangélikus Gyülekezet vendége volt Dirk Stelter egyházfőtanácsos, aki Johannes Erlbruch német lelkéssel és egyházunk vezetőivel tárgyalt a német gyülekezet jövőjéről.
- Január 30-án, a Hittudományi Egyetemen ülésezett a Lelkészi Életpályamodell munkacsoport, Bence Imre lelkész részvételével.
- A Pesti és a Budai Egyházmegyék közös konzultációt tartottak az egyházközségi gazdasági vezetők és segítőik részére. Gyülekezetünket Kövesy Emese gazdasági vezető képviselte.
- Kovács Katalin, főállású hitoktató elkezdte a drámapedagógiai szakképzését, amelyet a gyülekezetünk épülésére sajátít el.
- Február 12-én, a Házasság Hetében tartott ifjúsági-zenés istentiszteletünkön a Budavári Gospel Kórus afrikai dalokat énekelt.

Budavári Hírmondó
 az Egyházközség tájékoztató hírlevele
 Olvasó-szerkesztő: Váradi Adél
 Tördelés: Hegyi András
 Felelős kiadó: Bence Imre igazgató lelkész
 Nyomdai munkák: Rózsadomb Contact Kft.